

Przedmiotowy System Oceniania
z geografii w Szkole Podstawowej
w Jezowie Sudeckim

nauczyciel prowadzący - Artur Breczko

I Cele przedmiotowego systemu oceniania.

1. System ma za zadanie zapewnić uczniowi:
 - bieżące, okresowe, roczne rozpoznanie i określenie poziomu opanowania wiedzy przewidzianej w programie nauczania,
 - systematyczne i na bieżąco dokumentowanie postępów uczenia się,
 - motywowanie do samorozwoju,
 - wyrabianie nawyku systematycznej pracy, samokontroli i samooceny,
 - uświadamianie sukcesów i braków w zakresie opanowania umiejętności i kompetencji, które określa program oraz potrzeby w zakresie wyrównywania braków,
 - ukierunkowanie samodzielnej pracy oraz doskonalenie zdobywania wiedzy,
 - aktywne uczestnictwo w procesie szkolnego oceniania oraz możliwości poprawy swoich osiągnięć.
2. System ma za zadanie zapewnić nauczycielowi i szkole:
 - ocenę poziomu nauczania,
 - korygowanie organizacji i doskonalenie metod nauczania i wychowania,
 - współpracę z uczniami w realizacji programu,
 - modyfikację celów i programów nauczania.
3. System ma zapewnić rodzicom:
 - znajomość wymagań stawianych dzieciom przez szkołę,
 - wyczerpującą, bieżącą informację o postępach dzieci /rozmowy indywidualne i zbiorowe, informację o formach aktywności poznawczej dziecka oraz o rozwoju jego osobowości.

II Przedmiotem oceniania są:

1. Przyrost wiadomości w zakresie:

- wskazywania i opisywania faktów, nazw geograficznych, terminów,
- zrozumienia związków i zależności zachodzących w przestrzeni geograficznej.

2. Przyrost umiejętności w zakresie:

- samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji,
- posługiwania się zdobytymi informacjami z różnych źródeł,
- praktycznego stosowania informacji,
- twórczego rozwiązywania problemów,
- prezentowania treści geograficznych np. formułowanie notatki w zeszycie ćwiczeń, wykonanie rysunku, szkicu, diagramu.

3. Postawy:

- systematyczność pracy ucznia przez cały rok (przygotowanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji),
- aktywność i inicjatywa,
- rozwój własnych zdolności i zainteresowań, umiejętność współdziałania w grupie
- zainteresowania i szacunku w odniesieniu do dużej i małej ojczyzny.

III Cele edukacyjne.

Geografia szkolna powinna umożliwiać uczniom rozumienie współczesnego świata, w tym dostrzeganie powiązań regionalnych i globalnych, wyjaśnianie dynamicznych przemian gospodarczych i społecznych oraz rozumienie ich przyczyn i skutków. Ma ona także prowadzić do zdobywania i pogłębiania przez ucznia wiedzy użytecznej w połączeniu z kształtowaniem umiejętności przydatnych w życiu codziennym.

Integralną część kształcenia geograficznego stanowi geograficzna edukacja regionalna, czyli zdobywanie wiedzy geograficznej o „małej ojczyźnie” i własnym regionie. Ważnym zadaniem geografii szkolnej jest kształtowanie postaw patriotycznych i poczucia dumy z bycia Polakiem. Uczeń powinien zdobyć rzetelną wiedzę na temat dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz jej miejsca w Europie i świecie.

IV Cele kształcenia – wymagania ogólne.

I. Wiedza geograficzna.

1. Opanowanie podstawowego słownictwa geograficznego w celu opisywania oraz wyjaśniania występujących w środowisku geograficznym zjawisk i zachodzących w nim procesów.
2. Poznanie wybranych krajobrazów Polski i świata, ich głównych cech i składników.
3. Poznanie głównych cech środowiska geograficznego Polski, własnego regionu oraz najbliższego otoczenia – „małej ojczyzny”, a także wybranych krajów i regionów Europy oraz świata.
4. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.
5. Rozumienie zróżnicowania przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego świata.
6. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.
7. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka.
8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną.

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.

1. Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.
2. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
3. Interpretowanie map różnej treści.
4. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.
5. Ocenianie zjawisk i procesów społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata.
6. Stawianie pytań, formułowanie hipotez oraz proponowanie rozwiązań problemów dotyczących środowiska geograficznego.
7. Podejmowanie nowych wyzwań oraz racjonalnych działań pro środowiskowych i społecznych.
8. Rozwijanie umiejętności percepcji przestrzeni i wyobraźni przestrzennej.
9. Podejmowanie konstruktywnej współpracy i rozwijanie umiejętności komunikowania się z innymi.
10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym.

III. Kształtowanie postaw.

1. Rozpoznawanie swoich predyspozycji i talentów oraz rozwijanie pasji i zainteresowań geograficznych.
2. Łączenie racjonalności naukowej z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości.
3. Przyjmowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania.
4. Rozwijanie w sobie poczucia tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej.
5. Kształtowanie poczucia dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej).
6. Kształtowanie pozytywnych – emocjonalnych i duchowych – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią.
7. Rozwijanie zdolności percepcji najbliższego otoczenia i miejsca rozumianego jako „oswojona” najbliższa przestrzeń, której nadaje pozytywne znaczenia.
8. Rozwijanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- -kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski.
9. Przełamywanie stereotypów i kształtowanie postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.

IV Formy aktywności ucznia podlegające ocenie.

1 Wypowiedzi ustne (z trzech ostatnich lekcji).

2 Prace pisemne:

- a) sprawdziany (przeprowadzone po zakończeniu działu, zawierające dodatkowe pytania na ocenę celującą)
- b) kartkówki (z trzech ostatnich lekcji, sprawdzające wybrane umiejętności np. odczytywanie treści.

3 Aktywność i praca na lekcji (indywidualna i w zespołach grupowych – tu: zaangażowanie, umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole, korzystanie z różnych źródeł informacji, efektywność pracy).

4 Podstawowe umiejętności praktyczne (czytanie mapy, interpretacja rysunku, orientacja w terenie – położenie, kierunki, dokonywanie podstawowych obliczeń stosowanych w geografii; czytanie i graficzna interpretacja danych liczbowych).

5 Praca domowa (zadania w zeszycie ćwiczeń, inne: polecenia z lekcji na lekcję i inne opracowania tematyczne do lekcji).

6 Aktywność obejmująca prezentowanie wyników swojej pracy w różnej formie (konkursy przedmiotowe, realizacja projektów edukacyjnych, wycieczkach i rajdach oraz innych przedsięwzięciach przedmiotowych).

7 Zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń.

V Ocenianie.

1 Częstotliwość oceniania.

O minimalnej liczbie ocen w semestrze decyduje tygodniowa liczba godzin z zajęć edukacyjnych wynikająca z planu nauczania:

- jedna ocena na miesiąc dla zajęć edukacyjnych realizowanych w wymiarze 1 godziny tygodniowo,
- dwie oceny na miesiąc w przypadku pozostałych zajęć edukacyjnych, systematyczna ocena minimum raz w miesiącu.

2. Sposoby oceniania:

- stopniem
- pochwałą
- oceną opisową
- plusami/minusami
- wyróżnienie: eksponowanie prac na wystawkach, gazetkach klasowych

4. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

4. Ocenę ze sprawdzianów ustala się w skali procentowej uzależnionej od stopnia trudności materiałów kontrolnych.

% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów	ocena
0% – 35%	niedostateczny
36% – 55%	dopuszczający
56% – 75%	dostateczny
76% – 95%	dobry
96% 100%	bardzo dobry

VI Kryteria ocen.

Ocena niedostateczna: Uczeń:

- nie opanował treści koniecznych, przewidzianych w podstawie programowej,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi lub nie próbuje ich nadrobić,
- nie przejawia gotowości do przyswajania nowych wiadomości,
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,

- uczeń nawet z pomocą nauczyciela nie wykonuje zadań o minimalnym stopniu trudności
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę.

Ocena dopuszczająca:

- opanował treści konieczne, obejmujące najniższy zakres wiadomości i umiejętności, przewidziane w podstawie programowej,
- ma braki w podstawowych wiadomościach, lecz przy pomocy nauczyciela potrafi je nadrabiać,
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych,
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim.

Ocena dostateczna:

- opanował treści podstawowe niezbędne w dalszej nauce,
- samodzielnie lub z minimalną pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy,
- analizuje podstawowe zależności,
- przejawia własną inicjatywę,
- rozumie treści określone programem nauczania,
- próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko.

Ocena dobra:

- uczeń opanował materiał na ocenę dobrą,
- umie samodzielnie pracować z materiałem źródłowym i podręcznikiem,
- ustnie i pisemnie stosuje terminologię typową dla danego przedmiotu,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem metod oraz różnorodnych źródeł informacji,
- sprawnie pracuje w grupie,
- dostrzega i wyjaśnia związki zachodzące pomiędzy różnymi procesami na ziemi.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń w wysokim stopniu opanował treści zawarte w podstawie programowej, jednocześnie dopełniając je o wiedzę wykraczającą poza materiał przewidziany dla danej klasy
- potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska,
- chętnie wyszukuje informacje, wykorzystuje różne źródła,
- nabyta wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w praktyce,
- uczestniczy i uzyskuje dobre wyniki w różnych formach współzawodnictwa.

Ocena celująca:

- uczeń w bardzo wysokim stopniu opanował treści podstawy programowej, rozszerzając je o wiadomości wykraczające poza program danej klasy,
- formułuje oryginalne i przemyślane wnioski, hierarchizuje i selekcionuje nabywaną wiedzę,
- prowadzi własne prace badawcze, obserwacje pod okiem nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w różnych formach współzawodnictwa i uzyskuje w nich wysokie wyniki.

VIII Zasady oceniania.

1. Oceniamy:

- systematycznie
- rzetelnie
- sprawiedliwie

2. Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.

- brak pracy domowej
- brak zeszytu
- brak pomocy potrzebnych do lekcji
- niegotowość do odpowiedzi

3. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.

4. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi przed lekcją brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.

5. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.

6. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w grupach może być oceniana plusami „+” (za 3 „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą).

7. Uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w terminie ustalonym przez nauczyciela.

8. Uczeń może poprawić każdą ocenę niedostateczną w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

9. Spisywanie na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

IX Informowanie o ocenach.

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.

2. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.

3. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych oraz „otwartych poniedziałków”, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły.

4. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych, po wcześniejszym poinformowaniu nauczyciela oraz ocen cząstkowych w dzienniku.

5. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne, rozmowy telefoniczne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.

6. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.

7. O przewidywanej ocenie semestralnej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

8. Uczeń i rodzic mają prawo uzyskać szczegółowe informacje w jaki sposób uczeń może poprawić przewidywaną ocenę roczną lub semestralną po wcześniejszym poinformowaniu nauczyciela. Po wystawieniu oceny zmiana może być dokonana na podstawie wyników z egzaminu sprawdzającego.

9. O przewidywanej ocenie niedostatecznej rodzice/opiekunowie ucznia informowani są w formie pisemnej na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Za pisemne poinformowanie rodziców/opiekunów odpowiada wychowawca.

10. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen.

X Formy pomocy dla uczniów uzdolnionych lub z trudnościami dydaktycznymi:

- nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,
- uczeń, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela w trakcie wyznaczonych w tygodniu godzin na konsultacje przedmiotowe lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- uczeń z w/w problemami dydaktycznymi może skorzystać z pomocy koleżeńskiej.